

GRUPA ROBOCZA ART. 29 DS. OCHRONY DANYCH

16/EN
WP 244 rew.01

**Wytyczne dotyczące ustalenia wiodącego organu nadzorczego
właściwego dla administratora lub podmiotu przetwarzającego**

Przyjęte w dniu 13 grudnia 2016 r.

Ostatnio zmienione i przyjęte w dniu 5 kwietnia 2017 r.

Grupa Robocza została powołana na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE. Jest ona niezależnym organem doradczym w zakresie ochrony danych i prywatności. Zadania grupy określone są w art. 30 dyrektywy 95/46/WE oraz art. 15 dyrektywy 2002/58/WE.

Sekretariat zapewnia Dyrekcja C (Prawa Podstawowe i Rządy Prawa) Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów, B-1049 Bruksela, Belgia, biuro nr MO-59 05/35.

Strona internetowa: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index_en.htm

Spis treści

1. Ustalenie wiodącego organu nadzorczego: kluczowe pojęcia.....	3
1.1 ‘Transgraniczne przetwarzanie danych’.....	3
1.1.1 ‘Znacznie wpływa’.....	3
1.2 Wiodący organ nadzorczy.....	4
1.3 Główna jednostka organizacyjna.....	5
2. Kroki w kierunku ustalenia wiodącego organu nadzorczego	5
2.1 Ustalenie ‘głównej jednostki organizacyjnej’ dla administratorów	5
2.1.1 Kryteria ustalania głównej jednostki organizacyjnej administratora w przypadkach, gdy nie jest to miejsce centralnej administracji w UE	6
2.1.2 Grupy przedsiębiorstw.....	7
2.1.3 Współadministratorzy danych	8
2.2 Przypadki graniczne.....	8
2.3 Podmiot przetwarzający	9
3. Inne istotne kwestie	9
3.1 Rola organu nadzorczego, którego sprawa dotyczy.....	9
3.2 Przetwarzanie lokalne.....	10
3.3 Przedsiębiorstwa niemające jednostki organizacyjnej w UE.....	11
ZAŁĄCZNIK I – Pytania mające pomóc w ustaleniu wiodącego organu nadzorczego.....	12

1. Ustalenie wiodącego organu nadzorczego: kluczowe pojęcia

1.1 ‘Transgraniczne przetwarzanie danych osobowych’.

Ustalenie wiodącego organu nadzorczego jest istotne tylko wówczas, gdy administrator lub podmiot przetwarzający prowadzi transgraniczne przetwarzanie danych osobowych. Art. 42 ust. 23 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO) definiuje ‘przetwarzanie transgraniczne’ albo jako:

- przetwarzanie danych osobowych, które odbywa się w Unii w ramach działalności jednostek organizacyjnych w więcej, niż jednym państwie członkowskim administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii posiadającego jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim; albo

- przetwarzanie danych osobowych, które odbywa się w Unii w ramach działalności pojedynczej jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii, ale które znacznie wpływa lub może znacznie wpłynąć na osoby, których dane dotyczą, w więcej niż jednym państwie członkowskim.

Oznacza to, że gdy podmiot posiada jednostki organizacyjne np. we Francji i Rumunii i przetwarzanie danych osobowych odbywa się w ramach działalności jego jednostek organizacyjnych, będzie ono stanowiło przetwarzanie transgraniczne.

Alternatywnie podmiot może jedynie prowadzić czynności przetwarzania w ramach działalności jednostki organizacyjnej we Francji. Jednak jeżeli przetwarzanie znacznie wpływa – lub może znacznie wpłynąć – na osoby, których dane dotyczą, we Francji i Rumunii, będzie ono stanowiło przetwarzanie transgraniczne.

1.1.1 ‘Znacznie wpływa’.

RODO nie definiuje pojęć ‘znacznie’ ani ‘wpływa’. Takie brzmienie miało na celu zapewnienie, że nie wszystkie czynności przetwarzania, mające *jakikolwiek* skutek i odbywające się w ramach działalności pojedynczej jednostki organizacyjnej, mieszczą się w zakresie definicji ‘przetwarzania transgranicznego’.

Najodpowiedniejsze zwykle znaczenia pojęcia ‘znaczny’ (ang. ‘substantial’) w języku angielskim są następujące: ‘w dużej lub znaczącej ilości bądź o dużym lub znaczącym rozmiarze; spory, dość duży’, lub ‘mający solidną wartość, rzeczywiście istotny; istotny; ważny’ (Oxford English Dictionary).

Najodpowiedniejsze znaczenie czasownika ‘wpływać’ (ang. ‘affect’) jest następujące: ‘mieć wpływ na’ lub ‘wywierać istotny wpływ na’. Powiązany z tym rzeczownik ‘skutek’ (ang. ‘effect’) oznacza, między innymi, ‘wynik’ lub ‘konsekwencję’ (Oxford English Dictionary). Sugeruje to, że aby przetwarzanie danych *wyplłynęło* na kogoś, musi mieć na niego jakiegoś rodzaju wpływ. Przetwarzanie niemające znacznego wpływu na osoby nie mieści się w drugiej części definicji ‘transgranicznego przetwarzania’. Jednak mieści się w pierwszej części definicji, gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się w ramach działalności jednostek organizacyjnych w więcej niż jednym państwie członkowskim administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii posiadającego jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim.

Przetwarzanie można uznać za mieszczące się w drugiej części definicji, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo znacznego wpływu, nie tylko rzeczywisty znaczny wpływ. Należy

zauważyć, że pojęcie ‘może’ (ang. ‘likely to’) nie oznacza, że istnieje odległa w czasie możliwość znacznego wpływu. Znaczny wpływ musi być bardziej prawdopodobny niż nieprawdopodobny. Z drugiej strony oznacza również, że nie musi rzeczywiście mieć miejsce wpływ na osoby: prawdopodobieństwo znacznego wpływu wystarcza do uznania przetwarzania za mieszczące się w definicji ‘przetwarzania transgranicznego’.

Fakt, że operacja przetwarzania danych może obejmować przetwarzanie szeregu – nawet znacznej ilości – danych osobowych osób, w szeregu państw członkowskich, niekoniecznie oznacza, że przetwarzanie ma lub może mieć znaczny wpływ. Przetwarzanie niemające żadnego wpływu nie stanowi przetwarzania transgranicznego na potrzeby drugiej części definicji, niezależnie od tego, na ile osób wpływa.

Organy nadzorcze będą interpretować pojęcie ‘znacznie wpływa’ dla poszczególnych przypadków. Weźmiemy pod uwagę kontekst przetwarzania, rodzaj danych, cel przetwarzania oraz czynniki takie jak, czy przetwarzanie:

- powoduje lub może spowodować szkodę, utratę lub niepokój w odniesieniu do osób;
- ma lub może mieć rzeczywisty wpływ w zakresie ograniczenia praw lub pozbawienia możliwości;
- wpływa lub może wpłynąć na zdrowie, dobrobyt lub spokój ducha osób;
- wpływa lub może wpłynąć na status lub sytuację finansową lub ekonomiczną osób;
- naraża osoby na dyskryminację lub niesprawiedliwe traktowanie;
- obejmuje analizę szczególnych kategorii danych osobowych lub innych danych wrażliwych, szczególnie danych osobowych dzieci;
- powoduje lub może spowodować znaczącą zmianę zachowania osób;
- ma nieprawdopodobne, nieprzewidywalne lub niechciane konsekwencje dla osób;
- powoduje zażenowanie lub inne negatywne skutki, w tym narażenie reputacji; lub
- obejmuje przetwarzanie szerokiego zakresu danych osobowych.

I wreszcie, test ‘znacznego wpływu’ ma na celu zapewnienie, że organy nadzorcze będą jedynie zobowiązane do oficjalnej współpracy z wykorzystaniem mechanizmu spójności RODO „w przypadkach, gdy organ nadzorczy zamierza przyjąć środek mający wywoływać skutki prawne w odniesieniu do operacji przetwarzania, które znacznie wpływają na istotną liczbę osób, których dane dotyczą, w kilku państwach członkowskich” (motyw 135).

1.2 Wiodący organ nadzorczy.

Najprościej mówiąc, ‘wiodący organ nadzorczy’ to organ w pierwszym rzędzie odpowiedzialny za czynności transgranicznego przetwarzania danych, na przykład gdy osoba, której dane dotyczą, składa skargę na przetwarzanie jej danych osobowych.

Wiodący organ nadzorczy ma koordynować postępowania, w które zaangażowane są inne organy nadzorcze, których sprawa dotyczy.

Ustalenie wiodącego organu nadzorczego zależy od ustalenia lokalizacji ‘głównej jednostki organizacyjnej’ lub ‘pojedynczej jednostki administracyjnej’ administratora w UE. Artykuł 56 RODO stanowi, że:

- *organ nadzorczy głównej lub pojedynczej jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego jest właściwy do podejmowania działań jako wiodący organ nadzorczy – zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 60 – względem transgranicznego przetwarzania dokonywanego przez tego administratora lub ten podmiot przetwarzający.*

1.3 Główna jednostka organizacyjna.

Artykuł 4 ust. 16 RODO stanowi, że ‘główna jednostka organizacyjna’ oznacza:

*- jeżeli chodzi o administratora posiadającego jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim – miejsce, w którym znajduje się jego **centralna administracja** w Unii, a jeżeli **decyzje co do celów i sposobów** przetwarzania danych osobowych zapadają w innej jednostce organizacyjnej tego administratora w Unii i ta jednostka organizacyjna **ma prawo nakazać wykonanie takich decyzji**, to za główną jednostkę organizacyjną uznaje się jednostkę organizacyjną, w której zapadają takie decyzje;*

- jeżeli chodzi o podmiot przetwarzający posiadający jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim – miejsce, w którym znajduje się jego centralna administracja w Unii lub, w przypadku gdy podmiot przetwarzający nie ma centralnej administracji w Unii – jednostkę organizacyjną podmiotu przetwarzającego w Unii, w której odbywają się główne czynności przetwarzania w ramach działalności jednostki organizacyjnej podmiotu przetwarzającego, w zakresie w jakim podmiot przetwarzający podlega szczególnym obowiązkom na mocy niniejszego rozporządzenia.

2. Kroki w kierunku ustalenia wiodącego organu nadzorczego

2.1 Ustalenie ‘głównej jednostki organizacyjnej’ dla administratorów

W celu ustalenia, gdzie znajduje się główna jednostka organizacyjna, najpierw konieczne jest ustalenie, gdzie znajduje się centralna administracja administratora danych w UE, o ile taka istnieje¹. Według podejścia przyjętego w RODO centralna administracja w UE to miejsce, w którym zapadają decyzje co do celów i sposobów przetwarzania danych osobowych, i miejsce to jest uprawnione do wdrażania takich decyzji.

Istota zasady organu wiodącego w RODO jest taka, że nadzór nad przetwarzaniem transgranicznym może być prowadzony tylko przez jeden organ nadzorczy w UE. W przypadkach, w których w centralnej administracji w Unii podejmowane są decyzje dotyczące różnych czynności przetwarzania transgranicznego, będzie jeden wiodący organ nadzorczy dla różnych czynności przetwarzania danych prowadzonych przez przedsiębiorstwo międzynarodowe. Jednak mogą mieć miejsce przypadki, w których jednostka inna niż miejsce centralnej administracji podejmuje niezależne decyzje dotyczące celów i sposobów danej czynności przetwarzania. Oznacza to, że mogą mieć miejsce sytuacje, w których będzie można ustalić więcej niż jeden organ wiodący, tj. w przypadkach gdy międzynarodowe przedsiębiorstwo postanawia utworzyć odrębne ośrodki podejmowania decyzji, w różnych krajach, dla różnych czynności przetwarzania.

Warto przypomnieć, że w przypadku, gdy międzynarodowe przedsiębiorstwo centralizuje proces podejmowania wszystkich decyzji dotyczących celów i środków czynności przetwarzania w jednej ze swoich jednostek organizacyjnych w UE (i ta jednostka organizacyjna jest uprawniona do wdrażania takich decyzji), dla międzynarodowego przedsiębiorstwa będzie ustalony tylko jeden wiodący organ nadzorczy.

W takich sytuacjach niezbędne będzie, aby przedsiębiorstwa dokładnie określiły, gdzie podejmowane są decyzje co do celów i sposobów przetwarzania. Właściwa identyfikacja głównej jednostki organizacyjnej leży w interesie administratorów i podmiotów

¹ RODO jest właściwe dla EOG i będzie miało zastosowanie po uwzględnieniu go w Porozumieniu EOG. RODO jest obecnie analizowane w celu tego uwzględnienia, patrz <http://www.efta.int/eea-lex/32016R0679>

przetwarzających, ponieważ zapewnia jasność co do tego, z którym organem nadzorczym będą musieli mieć do czynienia, jeżeli chodzi o różne obowiązki w zakresie przestrzegania przepisów na mocy RODO. Należą do nich, gdy to właściwe: wyznaczenie inspektora ochrony danych lub konsultacje w sprawie czynności przetwarzania niosącej ryzyko, czemu administrator danych nie może zapobiec przy użyciu racjonalnych środków. Właściwe przepisy RODO mają umożliwić realizację tych zadań dotyczących zapewnienia zgodności.

Ilustrują to poniższe przykłady:

Przykład 1: Detalista w branży spożywczej ma główną siedzibę (tj. ‘miejsce centralnej administracji’) w Rotterdamie w Holandii. Posiada jednostki organizacyjne w różnych innych krajach UE, które są w kontakcie z tamtejszymi osobami. Wszystkie jednostki organizacyjne korzystają z tego samego oprogramowania do przetwarzania danych osobowych konsumentów w celach marketingowych. Wszystkie decyzje dotyczące celów i sposobów przetwarzania danych osobowych konsumentów do celów marketingowych podejmowane są w ramach głównej siedziby w Rotterdamie. Oznacza to, że wiodącym organem nadzorczym właściwym dla przedsiębiorstwa w przypadku tej czynności przetwarzania transgranicznego jest organ nadzorczy w Holandii.

Przykład 2: Bank ma swoją główną siedzibę we Frankfurcie i wszystkie² jego czynności przetwarzania bankowego są organizowane tam, ale jego dział ubezpieczeniowy znajduje się w Wiedniu. Jeżeli jednostka organizacyjna w Wiedniu jest uprawniona do decydowania o wszystkich czynnościach przetwarzania danych ubezpieczeniowych oraz do wdrażania tych decyzji dla całej UE, wówczas, jak przewiduje art. 4 ust. 16 RODO, austriacki organ nadzorczy jest organem wiodącym w odniesieniu do transgranicznego przetwarzania danych osobowych w celach ubezpieczeniowych, a organy niemieckie (organ nadzorczy Hesji) nadzorują przetwarzanie danych osobowych w celach bankowych, niezależnie od lokalizacji klientów.³

2.1.1 Kryteria ustalania głównej jednostki organizacyjnej w przypadkach, gdy nie jest to miejsce centralnej administracji w UE.

Motyw 36 RODO jest przydatny w wyjaśnieniu głównego czynnika, który powinien być stosowany przy ustalaniu głównej jednostki administracyjnej administratora, jeżeli nie ma zastosowania kryterium centralnej administracji. Wiąże się z tym określenie, gdzie odbywa się skuteczna i faktyczna realizacja działań z zakresu zarządzania, co determinuje główne decyzje co do celów i sposobów przetwarzania poprzez stabilne struktury. Motyw 36 wyjaśnia również, że „Obecność i wykorzystywanie środków technicznych i technologii do

² W ramach przetwarzania danych osobowych do celów bankowych uznajemy, że obejmuje ono wiele różnych czynności przetwarzania. Jednak, celem ułatwienia, traktujemy je wszystkie jako jeden cel. To samo dotyczy przetwarzania w celach ubezpieczeniowych.

³ Należy również przypomnieć, że RODO przewiduje możliwość nadzoru lokalnego w określonych przypadkach. Patrz motyw 127: „Każdy organ nadzorczy *niepełniący funkcji wiodącego organu nadzorczego powinien być właściwy w sprawach lokalnych*, gdy administrator lub podmiot przetwarzający posiadają jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim, ale przedmiot danego przetwarzania dotyczy *wyłącznie przetwarzania prowadzonego w pojedynczym państwie członkowskim i wyłącznie osób, których dane dotyczą, w tym pojedynczym państwie członkowskim*, na przykład gdy chodzi o przetwarzanie danych osobowych pracowników w szczególnym kontekście zatrudnienia w państwie członkowskim”. Zasada ta oznacza, że nadzór nad danymi HR w kontekście zatrudnienia lokalnego może należeć do kilku organów nadzorczych.

przetwarzania danych osobowych lub do czynności przetwarzania nie stanowią same w sobie o głównej jednostce organizacyjnej, nie są więc kryteriami decydującymi o jej określeniu”.

Administrator danych sam określa, gdzie znajduje się jego główna jednostka organizacyjna i w związku z tym, który organ nadzorczy jest jego organem wiodącym. Jednak później może to zostać zakwestionowane przez organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy.

Poniższe czynniki są przydatne przy ustaleniu lokalizacji głównej jednostki organizacyjnej administratora, zgodnie z warunkami RODO, w przypadkach gdy nie jest to lokalizacja jego centralnej administracji w UE.

- Gdzie są ostatecznie zatwierdzane decyzje co do celów i sposobów przetwarzania?
- Gdzie są podejmowane decyzje dotyczące działań biznesowych obejmujących przetwarzanie danych?
- Kto ma uprawnienie do skutecznego wdrażania decyzji?
- Gdzie znajduje się Dyrektor (lub Dyrektorzy), do którego należy całkowita odpowiedzialność zarządcza za przetwarzanie transgraniczne?
- Gdzie jest zarejestrowany administrator lub podmiot przetwarzający jako przedsiębiorstwo, jeżeli na jednym terytorium?

Należy zauważyć, że nie jest to lista wyczerpująca. Inne czynniki mogą być istotne, w zależności od administratora lub danej czynności przetwarzania. Jeżeli organ nadzorczy ma powody by wątpić, czy jednostka organizacyjna ustalona przez administratora jest rzeczywiście główną jednostką organizacyjną dla celów RODO, może – oczywiście – zażądać, aby administrator podał dodatkowe informacje niezbędne do udowodnienia, gdzie znajduje się jego główna jednostka organizacyjna.

2.1.2 Grupy przedsiębiorstw.

Gdy przetwarzanie jest prowadzone przez grupę przedsiębiorstw, która ma główną siedzibę w UE, przyjmuje się, że jednostka administracyjna przedsiębiorstwa, która posiada całkowitą kontrolę, to miejsce podejmowania edycji dotyczących przetwarzania danych osobowych i w związku z tym powinna być uznana za główną jednostkę organizacyjną grupy, z wyjątkiem sytuacji, gdy decyzje dotyczące celów i sposobów przetwarzania są podejmowane przez inną jednostkę organizacyjną. Istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka dominująca czy też operacyjna siedziba główna grupy przedsiębiorstw w UE będzie główną jednostką organizacyjną, ponieważ jest to miejsce jej centralnej administracji.

Odniesienie w definicji do miejsca centralnej administracji administratora jest dobre w przypadku podmiotów, które posiadają scentralizowaną siedzibę główną podejmującą decyzje oraz strukturę z podziałem na oddziały. W takich przypadkach jasne jest, że uprawnienie do podejmowania decyzji co do transgranicznego przetwarzania danych oraz do jego prowadzenia leży w gestii siedziby głównej przedsiębiorstwa. W takich przypadkach określenie lokalizacji głównej jednostki organizacyjnej – i w związku z tym tego, który organ nadzorczy jest wiodącym organem nadzorczym – jest proste. Jednak system decyzyjny grupy przedsiębiorstw może być bardziej złożony i przyznawać prawo do niezależnego podejmowania decyzji dotyczących przetwarzania transgranicznego różnym jednostkom organizacyjnym. Kryteria określone powyżej powinny pomóc grupom przedsiębiorstw w ustaleniu głównej jednostki organizacyjnej.

2.1.3 Współadministratorzy danych

RODO nie reguluje szczegółowo kwestii wyznaczenia organu wiodącego w sytuacji, jeżeli co najmniej dwóch administratorów mających jednostki organizacyjne w UE wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania – tj. współadministratorzy. Artykuł 26 ust. 1 oraz motyw 79 wyraźnie wskazują, że w przypadku istnienia współadministratorów administratorzy w przejrzysty sposób określają odpowiednie zakresy swojej odpowiedzialności dotyczącej wypełniania swoich obowiązków wynikających z rozporządzenia. Zatem w celu skorzystania z zasady kompleksowej współpracy współadministratorzy powinni wskazać, która jednostka organizacyjna współadministratorów (spośród jednostek administracyjnych, w których podejmowane są decyzje) będzie uprawniona do wdrożenia decyzji dotyczących przetwarzania w odniesieniu do wszystkich współadministratorów. Ta jednostka organizacyjna będzie uznana za główną jednostkę organizacyjną dla przetwarzania prowadzonego w przypadku istnienia współadministratorów. Uzgodnienie współadministratorów pozostaje bez uszczerbku dla zasad odpowiedzialności przewidzianych w RODO, w szczególności artykułu 82 ust. 4.

2.2 Przypadki graniczne.

Będą miały miejsce sytuacje graniczne i złożone, w których trudno ustalić główną jednostkę organizacyjną lub określić, gdzie podejmowane są decyzje co do przetwarzania danych. Może to mieć miejsce, gdy prowadzone są czynności przetwarzania transgranicznego i administrator posiada jednostki organizacyjne w kilku państwach członkowskich, ale nie ma centralnej administracji w UE i żadna jednostek organizacyjnych w UE nie podejmuje decyzji co do przetwarzania (tj. decyzje są podejmowane poza UE).

W powyższym przypadku przedsiębiorstwu prowadzącemu przetwarzanie transgraniczne może zależeć na tym, aby organem regulacyjnym był organ wiodący, aby skorzystać z zasady kompleksowej współpracy. Jednak RODO nie przewiduje rozwiązania dla tego typu sytuacji. W tych okolicznościach przedsiębiorstwo powinno wyznaczyć jako swoją główną jednostkę organizacyjną jednostkę organizacyjną, która posiada prawo do wdrażania decyzji co do czynności przetwarzania oraz do wzięcia odpowiedzialności za przetwarzanie, w tym posiadać wystarczające środki. Jeżeli przedsiębiorstwo nie wyznaczy głównej jednostki organizacyjnej w ten sposób, nie będzie możliwe wyznaczenie organu wiodącego. Organy nadzorcze zawsze będą mogły dogłębniej zbadać sprawę, gdy to właściwe.

RODO nie zezwala na tzw. ‘forum shopping’ (możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy). Jeżeli przedsiębiorstwo twierdzi, że jego główna jednostka organizacyjna mieści się w jednym z państw członkowskich, ale nie ma tam miejsca skuteczna i rzeczywista realizacja czynności zarządzania ani podejmowanie decyzji co do przetwarzania danych osobowych, właściwy organ nadzorczy (lub ostatecznie EROD) zadecyduje o tym, który organ nadzorczy jest organem ‘wiodącym’, stosując obiektywne kryteria i przyglądając się dowodom. Proces ustalania, gdzie znajduje się główna jednostka organizacyjna, może wymagać aktywnego dochodzenia i współpracy ze strony organów ochrony danych. Wnioski nie mogą być oparte jedynie na oświadczeniach organizacji poddawanej przeglądowi. Obowiązek udowodnienia ostatecznie leży po stronie administratorów i podmiotów przetwarzających - powinni oni wykazać właściwym organom nadzorczym, gdzie rzeczywiście są podejmowane istotne decyzje co do przetwarzania danych oraz kto jest uprawniony do ich wdrożenia. Rejestrowanie czynności przetwarzania danych pomoże organizacjom i organom nadzorczym w ustaleniu organu wiodącego. Wiodący organ nadzorczy lub organy, których sprawa

dotyczy, mogą podważyć analizę administratora opartą na obiektywnym zbadaniu istotnych faktów, wnioskując o dalsze informacje, gdy są wymagane.

W niektórych przypadkach właściwe organy nadzorcze będą zwracać się do administratora o przedstawienie wyraźnych dowodów, zgodnie z wytycznymi EROD, potwierdzających gdzie znajduje się główna jednostka organizacyjna lub gdzie podejmowane są decyzje dotyczące określonej czynności przetwarzania danych. Dowody te zostaną należycie uwzględnione a zaangażowane organy ochrony danych będą współpracowały przy podejmowaniu decyzji o tym, który z nich będzie organem wiodącym w postępowaniu. Takie sprawy będą przekazywane EROD celem podjęcia decyzji na mocy artykułu 65 ust. 1 lit. b) tylko, gdy organy nadzorcze będą miały sprzeczne poglądy w zakresie ustalenia wiodącego organu nadzorczego. Jednak w większości przypadków oczekujemy, że właściwe organy nadzorcze będą w stanie uzgodnić wzajemnie satysfakcjonujący przebieg działania.

2.3 Podmiot przetwarzający

RODO proponuje również system kompleksowej współpracy na rzecz podmiotów przetwarzających dane, które podlegają RODO i posiadają jednostki organizacyjne w więcej niż jednym państwie członkowskim.

Artykuł 4 ust. 16 lit. b) RODO stanowi, że główna jednostka organizacyjna podmiotu przetwarzającego to miejsce centralnej administracji podmiotu przetwarzającego w UE, lub jeżeli nie ma centralnej administracji w UE, jednostka organizacyjna w Unii, w której odbywają się główne czynności przetwarzania (podmiotu przetwarzającego).

Jednak zgodnie z motywem 36, jeżeli sprawa dotyczy zarówno administratora, jak i podmiotu przetwarzającego, właściwym wiodącym organem nadzorczym powinien pozostać organ nadzorczy właściwy dla administratora. W tej sytuacji organ nadzorczy podmiotu przetwarzającego powinien być uznawany za organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy, i powinien uczestniczyć w procedurze współpracy. Zasada ta ma zastosowanie tylko, gdy administrator ma jednostkę organizacyjną w UE. W przypadkach, gdy administratorzy podlegają RODO na mocy art. 3 ust. 2, nie podlegają mechanizmowi kompleksowej współpracy. Podmiot przetwarzający może świadczyć usługi wielu administratorom zlokalizowanym w różnych państwach członkowskich – na przykład duży dostawca usług w chmurze. W takich przypadkach wiodącym organem nadzorczym będzie organ nadzorczy właściwy do działania jako organ wiodący dla administratora. W rezultacie oznacza to, że podmiot przetwarzający może mieć do czynienia z licznymi organami nadzorczymi.

3. Inne istotne kwestie

3.1 Rola ‘organu nadzorczego, którego sprawa dotyczy’

Artykuł 4 ust. 22 RODO stanowi, że:

‘organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy’ oznacza organ nadzorczy, którego dotyczy przetwarzanie danych osobowych, ponieważ: a) administrator lub podmiot przetwarzający posiadają jednostkę organizacyjną na terytorium państwa członkowskiego tego organu nadzorczego; b) przetwarzanie znacznie wpływa lub może znacznie wpłynąć na osoby, których dane dotyczą, mające miejsce zamieszkania w państwie członkowskim tego organu nadzorczego; lub c) wniesiono do niego skargę.

Pojęcie organu nadzorczego, którego sprawa dotyczy, ma zapewnić, aby model ‘organu wiodącego’ nie uniemożliwiał organom nadzorczym wypowiedania się w kwestii tego, jak rozpatrywana jest sprawa, na przykład gdy czynność przetwarzania danych ma znaczny wpływ na osoby mające miejsce zamieszkania poza jurysdykcją organu wiodącego. Jeżeli chodzi o czynnik z punktu (a) powyżej, zastosowanie mają te same ustalenia jak w przypadku określania organu wiodącego. Należy zauważyć, że w przypadku z punktu (b) osoba, której dane dotyczą, musi jedynie mieć miejsce zamieszkania w danym państwie członkowskim; nie musi być ona obywatelem tego państwa. W przypadku z punktu (c) generalnie łatwo będzie określić – faktycznie – czy dany organ nadzorczy otrzymał skargę.

Artykuł 56 ust. (2) i (5) RODO przewiduje możliwość podjęcia się przez organ nadzorczy, którego sprawa dotyczy, roli rozpatrzenia sprawy, bez konieczności bycia wiodącym organem nadzorczym. Gdy wiodący organ nadzorczy postanowi nie zajmować się daną sprawą, sprawą zajmuje się organ nadzorczy, który przekazał informacje wiodącemu organowi nadzorczemu. Jest to zgodne z procedurami wskazanymi w artykule 61 (Wzajemna pomoc) i artykule 62 (Wspólne operacje organów nadzorczych) RODO. Może mieć to miejsce, gdy przedsiębiorstwo marketingowe posiadające główną jednostkę organizacyjną w Paryżu wprowadza na rynek produkt, co wpływa jedynie na osoby, których dane dotyczą, mające miejsce zamieszkania w Portugalii. W takim przypadku francuski i portugalski organ ochrony danych mogą uzgodnić, że właściwe jest podjęcie się wiodącej roli w rozpatrywaniu sprawy przez portugalski organ nadzorczy. Organy nadzorcze mogą zażądać, aby administratorzy przekazali wyjaśnienia dotyczące ich ustaleń korporacyjnych. Zważywszy że czynność przetwarzania ma wpływ czysto lokalny – tj. na osoby w Portugalii – francuski i portugalski organ nadzorczy mają swobodę zadecydowania, kory organ nadzorczy powinien zająć się sprawą – zgodnie z motywem 127.

RODO wymaga współpracy wiodącego organu nadzorczego i organów nadzorczych, których sprawa dotyczy, z należyтым poszanowaniem swoich poglądów, aby zapewnić, że postępowanie w sprawie i jej rozstrzygnięcie będzie satysfakcjonując dla każdego z organów – oraz zapewniać będzie prawo do skutecznego środka prawnego osobom, których dane dotyczą. Na oficjalny mechanizm spójności należy się powoływać tylko wówczas, gdy współpraca nie przyniesie wzajemnie akceptowalnego rezultatu.

Wzajemna akceptacja decyzji może dotyczyć istotnych wniosków, ale również uzgodnionego przebiegu działania, w tym działań w zakresie egzekwowania prawa (np. całościowego postępowania lub postępowania w ograniczonym zakresie). Może również dotyczyć decyzji o niezajmowaniu się sprawą zgodnie z RODO, na przykład ze względu na oficjalną politykę ustanawiania priorytetów lub ponieważ istnieją inne organy, których sprawa dotyczy, jak opisano powyżej.

Wypracowanie consensusu i dobra wola wśród organów nadzorczych są niezbędne do zapewnienia sukcesu procesu współpracy i spójności zgodnie z RODO.

3.2 Przetwarzanie lokalne

Czynności lokalnego przetwarzania danych nie podlegają przepisom RODO dotyczącym współpracy i spójności. Organy nadzorcze będą szanować swoje kompetencje w zakresie rozpatrywania spraw dotyczących czynności lokalnego przetwarzania danych na szczeblu lokalnym. Sprawy dotyczące przetwarzania prowadzonego przez organy publiczne również będą rozpatrywane na szczeblu ‘lokalnym’.

3.3 Przedsiębiorstwa niemające jednostki organizacyjnej w UE.

Mechanizm współpracy i spójności przewidziany w RODO dotyczy tylko administratorów posiadających jednostkę organizacyjną lub jednostki organizacyjne w Unii Europejskiej. Jeżeli przedsiębiorstwo nie posiada jednostki organizacyjnej w UE, sama obecność przedstawiciela w państwie członkowskim nie pociąga za sobą systemu kompleksowej współpracy. Oznacza to, że administratorzy niemający jednostki organizacyjnej w UE muszą mieć do czynienia z lokalnymi organami nadzorczymi w każdym państwie członkowskim, w którym działają, za pośrednictwem swoich lokalnych przedstawicieli.

Sporządzono w Brukseli, dnia 13 grudnia 2016 r.

W imieniu Grupy Roboczej

Przewodnicząca

Isabelle FALQUE-PIERROTIN

Ostatnio zmieniono i przyjęto w dniu 5 kwietnia 2017 r.

W imieniu Grupy Roboczej

Przewodnicząca

Isabelle FALQUE-PIERROTIN

ZAŁĄCZNIK – Pytania mające pomóc w ustaleniu wiodącego organu nadzorczego

1. Czy administrator lub podmiot przetwarzający prowadzi transgraniczne przetwarzanie danych?

a. Tak, jeżeli:

- administrator lub podmiot przetwarzający ma jednostkę organizacyjną w więcej niż jednym państwie członkowskim i
- przetwarzanie danych osobowych odbywa się w ramach działalności jednostek organizacyjnych w więcej niż jednym państwie członkowskim.

- W tym przypadku przejdź do punktu 2.

b. Tak, jeżeli:

- przetwarzanie danych osobowych odbywa się w ramach działalności pojedynczej jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego w Unii, ale:
- znacznie wpływa lub może znacznie wpłynąć na osoby, których dane dotyczą, w więcej niż jednym państwie członkowskim.

- W tym przypadku organem wiodącym jest organ dla pojedynczej jednostki organizacyjnej administratora lub podmiotu przetwarzającego w pojedynczym państwie członkowskim. Musi to być – logicznie – główna jednostka organizacyjna administracyjna administratora lub podmiotu przetwarzającego, ponieważ jest to jego jedyna jednostka organizacyjna.

2. Jak ustalić wiodący organ nadzorczy?

a. W sprawie dotyczącej tylko administratora:

- i. ustalenie miejsca centralnej administracji administratora w UE;
- ii. organ nadzorczy kraju, w którym znajduje się miejsce centralnej administracji to organ wiodący właściwy dla administratora

Jednakże:

- iii. Jeżeli decyzje co do celów i sposobów przetwarzania są podejmowane w innej jednostce organizacyjnej w UE i ta jednostka organizacyjna jest uprawniona do wdrożenia tych decyzji, wówczas organem wiodącym jest organ mieszczący się tam, gdzie ta jednostka organizacyjna.

b. Jeżeli sprawa dotyczy administratora i podmiotu przetwarzającego:

- i. sprawdzenie, czy administrator ma jednostkę organizacyjną w UE i podlega systemowi kompleksowej współpracy. Jeżeli tak,
- ii. ustalenie wiodącego organu nadzorczego właściwego dla administratora. Organ ten będzie również wiodącym organem nadzorczym dla podmiotu przetwarzającego
- iii. Organ nadzorczy (niewiodący) właściwy dla podmiotu przetwarzającego, uznany będzie za organ, którego sprawa dotyczy – zobacz punkt 3 poniżej.

c. Jeżeli sprawa dotyczy tylko podmiotu przetwarzającego:

- i. ustalenie miejsca centralnej administracji podmiotu przetwarzającego w UE;

ii. jeżeli podmiot przetwarzający nie ma centralnej administracji w UE, ustalenie jednostki organizacyjnej w UE, w której odbywają się główne czynności przetwarzania podmiotu przetwarzającego.

d. Jeżeli sprawa dotyczy współadministratorów:

i. sprawdzenie, czy współadministratorzy mają jednostki organizacyjne w UE.

ii. wskazanie wśród jednostek administracyjnych, w których są podejmowane decyzje co do celów i sposobów przetwarzania, jednostki organizacyjnej, która jest uprawniona do wdrożenia tych decyzji w odniesieniu do wszystkich współadministratorów. Ta jednostka organizacyjna będzie następnie uznana za główną jednostkę organizacyjną dla przetwarzania prowadzonego przez współadministratorów. Organem wiodącym jest organ mieszczący się w kraju, w którym mieści się ta jednostka organizacyjna.

3. Czy istnieją ‘organy nadzorcze, których sprawa dotyczy’?

Organ jest ‘organem, którego sprawa dotyczy’

- gdy administrator lub podmiot przetwarzający ma jednostkę organizacyjną na jego terytorium, lub
- gdy przetwarzanie znacznie wpływa lub może znacznie wpłynąć na osoby, których dane dotyczą, na jego terytorium, lub;
- w przypadku otrzymania skargi przez określony organ.